

ERALDUSJOONTETA EUROOPA ÜHISED AJALOOD

millel on geograafiline, ajalooline ja kultuuridimensioon. Kolm peamist eesmärki on: tõsta teadlikkust liikmesriikide ühisest ajaloopärandist; panustada tülienetusse ja lepitusprotsessidesse paremate teadmistega ajaloolistest kontaktidest ja ühisjoontest; jätkata Euroopa Nõukogu Ministrite Komitees 2008. aastal vastu võetud Kultuuridevahelise Valge Raamatu „Väärikas kooselu võrdsetena“ soovitude tutvustamist.

„Ühiste ajalugudega“ jõuavad Euroopa Nõukogu ajaloo õpetamist käsitlevad soovitud praktikasse.

MIDA E-RAAMAT SISALDAB?

Kogu valdkonna ammendava käsitluse asemel on välja valitud teatud teemad. Iga teema puudutab võimalikult paljusid liikmesriike, on juba hästi dokumenteeritud ja võimaldab näidata vastasmõjusid, sarnasusi ja ühesuguseid muutusi – ehk ühiseid ajalugusid.

Välja on valitud teemad:

- ▶ Tööstusrevolutsiooni mõju;
- ▶ Hariduse areng;
- ▶ Inimõigused kunstiajaloos
- ▶ Euroopa ja maailm.

Iga teema puhul esitatakse hoolikalt valitud küsimustes olulisi ja huvipakkuvaid ülevaateid ning haaratakse lugeja kaasa asjakohastes ajaloouurimustes. Iga teema juurde kuuluvad eri vanuses sihtrühmadele mõeldud peatükid. Need aitavad õpetajatel koostada uusi, just neile sobivaid õppematerjale.

Käesolev väljaanne ei oleks saanud ilmuda Norra Haridus- ja Teadusministeeriumi helde rahalise toeta.

Interaktiivne e-raamat on kättesaadav järgmisel aadressil:

<http://shared-histories.coe.int>

Fotod: Shutterstock, Euroopa Nõukogu
Küljendus: DPPD, December 2015
Printed at the Council of Europe

PREMS_209415

EST

▶ Tööstusrevolutsiooni mõju

▶ Hariduse areng

▶ Inimõigused kunstiajaloos

▶ Euroopa ja maailm

www.coe.int

Euroopa Nõukogu on mandri juhtiv inimõiguste organisatsioon. Nõukogul on 47 osalisriiki, kellest 28 on Euroopa Liidu liikmesriigid. Kõik Euroopa Nõukogu liikmesriigid on alla kirjutanud Euroopa Inimõiguste Konventsioonile, mis on inimõiguste, demokraatia ja õigusrüügi kaitseks koostatud rahvusvaheline lepe. Euroopa Inimõiguste Kohus teostab järelevalvet, kuidas osalisriigid Konventsiooni tegelikkuses rakendavad.

Austrian Chairmanship
Council of Europe
November 2013 – May 2014
Présidence de l'Autriche
Conseil de l'Europe
Novembre 2013 – Mai 2014

NAVIGAATOR

Ajalooõpetus on oluline...
See on rahvastevahelise lepituse, tunnustamise,
mõistmise ja vastastikuse usalduse otsustav tegur.
(Kultuuridevahelise Dialoogi Valgest Raamatust
"Väärikas kooselu võrdsetena")

E-VÄLJAANNE

„Ühiselt jagatud ajalood“ kujutab endast interaktiivset e-raamatut, milles on lingid välisallikatele. Tegemist on näidisõppematerjalide komplektiga, mille peamiseks kasutuseesmärgiks on õpetajakoolitus. Raamat sobib kõikideks õpetajakoolituse vormideks – esialgseks väljaõppeks, lisaõppeks, täiendõppeks ja täienduskursusteks. Raamatu sisu on koostatud nii, et erinevaid e-raamatu osasid saab kasutada eri vanuserühma õpilastega.

VALITSUSTEVAHELINE PROJEKT (2010-2014)

Ühised ajalood on ühe valitsustevahelise projekti lõpptulemuseks, kus käsitleti Euroopa ajaloo erinevaid aspekte, mis on jälje jätnud kogu Euroopale – kõigile Euroopa Kultuurikonventsioonile alla kirjutanud osapooltele.

Eurooplastel on olnud ühiseid :

- ▶ kokkupuuteid või kontakte, mille tulemusena on üksteist mõjutatud;
- ▶ sarnasusi või paralleelseid arenguid, millega on kaasnenud või mitte pidevad kontaktid;

- ▶ pingeid ja tülisid ning lepitusprotsesse;
- ▶ kõigile piirkondadele omaseid arenguid ja muudatusi;
- ▶ tänapäevast üle-Euroopalist koostööd ja ülesehitamist, mis ühendab väga erinevaid kultuure ja identiteete,

Taalised vastasmõjud, sarnasused, pinged ja muutused, mis ei ole olnud ühesuunalised ega vastuoludeta, on mõjutanud erinevaid valdkondi – väärtusi, kunsti ja kultuuri, rahvastikuteadust, majandust, teadust ja tehnoloogiaid, elustiile, ruumilist planeerimist ja palju enamatki.

Käesolev e-raamat, mis on Euroopa ajalooõpetajate kollektiivne looming, analüüsib ühiste ajalugude mõistega seotud ideid.

EUROOPA NÕUKOGU TEGEVUS AJALOO ÕPETAMISE VALLAS

Alates asutamisest on Euroopa Nõukogu üheks tööks olnud tegelemine ajalooga ja ajaloo õpetamisega. Ajalugu on nähtud kui Euroopa ja muu maailma kodanike harimisele kaasaaitajat. Nii nagu Euroopa Kultuurikonventsioonis 1954. aastast on rõhutatud, on ajalooõpetamise ülesandeks saada üle erinevustest ja ühendada inimesi, luues Euroopa rahvaste vahel vastastikust mõistmist ja usaldust.

Käesoleva väljaandega soovitakse kaasa aidata Euroopa Nõukogu jätkuvalle tööle kultuuridevahelise dialoogi, ajaloo õpetamise ning õppimise vallas, võttes aluseks järgmised Ministrite Komitee ja Parlamentaarse Assamblee Soovitused: Kultuuridevaheline dialoog ja teise kuvand ajalooõpetuses ((CM/Rec (2011)6); Ajalooõpetamine konflikti- ja konfliktijärgsetes piirkondades (CM/Rec (2011)6); ja soovitus Ajaloo õpetamise kohta 21. sajandi Euroopas (Rec (2001)15).

Käesoleva väljaandega laiendatakse ja arendatakse edasi eelnevate projektide tulemusi:

- ▶ töö mitmeperspektiivsusena, eriti Robert Stradlingi teos „Mitmeperspektiivsus ajalooõpetuses: õpetajate käsiraamatu“ (2003);
- ▶ töö võtmedaatumite ja võtmesündmustega, mis on olnud Euroopa ajaloo olulised sõlmpunktid ja mida käsitleb väljaanne „Euroopa ajaloo ristteed“
- ▶ Mitmevaateline Euroopa ajaloo viie võtmemomendi käsitlus (2006);
- ▶ Teise kujutamise küsimus ajalooõpetuses, mis tõi esile ajaloo õpetamise kultuuriliselt mitmekesises Euroopa ühiskondades ja mille tulemusena võeti vastu Soovitus CM/Rec(2011)6.

„Ühised ajalood“ avaldati 2014. aastal, Euroopa Kultuurikonventsiooni 60. aastapäeval.

KUIDAS MÕISTA VÄLJENDIT „ÜHISED AJALOOD“?

Pikka aega iseloomustas ajalookäsitlust sündmuste ühekülgne tõlgendamine, peamiselt sellepärast, et ajalugu – ja selle õpetamine – on teeninud ja teenib sageli jätkuvalt rahvuskeskse identiteedi huvisid. Mõiste „ühised ajalood“ keskmes on kõigi ajaloosündmustega seotud osapoolte dialektiline vastasmõju. Seega võtab „ühiste ajalugude“ lähenemine arvesse ajaloosündmuse kõiki külgi, kõik vastastikuseid mõjusid, sarnasusi ja konflikte ning on selles mõttes kõige keerukam ja tulemuslikum meetodiline lähenemine. See lähenemine võimaldab lammutada stereotüüpe, identiteedimüüte ja negatiivset kuvandit teisest ning võib seega viia kultuuridevahelise dialoogini ja konfliktide lahendamisele. See näitab ajalugu kogu selle keerukuses.

„Ühiste ajalugude“ rõhuasetus on pigem ühiskogemustel kui sama sündmuse erinevatel tõlgendustel. See lähtub ideest, et teie ajalugu on ka meie ajalugu ning samamoodi on meie ajalugu kellegi teise ajalugu, kuigi see ei välista arvukaid ühistegureid, sest „ühised“ ei tähenda „täpselt sama“.

Käesolev projekt käsitleb ühiseid ideid erinevuste maailmas, lähtudes arusaamast, et kõik kogemused, sealhulgas konfliktid, on ühised. Seda võib mõista ka ühise ruumina,